

Januári beszélgetés Zalaváron

A termelőszövetkezet kovácsmühelye előtt három beszélgetőnek a déli szünét alatt. Hozzájuk csatlakozom én is egy kis zárszámada előtti eszmecsere.

Schaffner Jenő izmos, vékony lested, markans arcú fiatal férfi. 1959 óta tisztag. Evekig a Csepeli Vasművek nagy kalapácsüzemében dolgozott. Lucez Gábor bácsi már túl az 50 éven, böles nyugalmmal szemléli az életet. Onálló kovácsmester volt, de mikor a falu népe a szövetkezetbe tömörült, főt 6 is, — mondván, hogy lesz itt elegendő munka. Bácsa Lajos köztük a legfiatalabb, alig 30 éves. A 11 holdas parasztfü a szövetkezet egyik legtelegebb és legszorgalmasabb dolgozója.

Aki hazajött...

— Meg tudja találni a számitást idehaza? — kérdelem Schaffner Jenőt. — Igen, megtaláltam. Hígy-e el nekem. Budapestben sem keresem többet — nem ám, mert ha arra gondolok, hogy akkor kértél fel tőlünk, én ott, az asszony a két gyerekekkel idehaza, a fizetés is kétféle osztott. Kerestem átlagban havonta 1700—1800 forintot, de őszintén mondom, hogy 1100-nál, 1200-nál többet nemigen tudtam hazaadni.

— És most? — Most? Hát ebben az évben is megvan a 600 munkaegetyem, és ez havonta körülbelül 2000 forint. És idehaza vagyok. Itthon, az enyém között, ez többet ér mindegy. Nagyon meg vagyok elégedve, mert látom és érzem, hogy megbecsülik a munkámat.

— Hát Gábor bácsi, hogy áll a zárszámadás előtt? — En?... Mondhatom jól. A munkaegetyem annyi, mint a Jenőé, ez pedig szép kereset, és ehhez még nem is számítottam hozzá a háztáji földemet sem, pedig azon is szépen megtermettük a magunkét. Nincs nekem semmi bajom, nyugodt és elégedett vagyok.

— Gondolt-e arra az időve, mikor már nem fog dolgozni? — Hogy érti ezt? Úgy, hogy mi fog akkor csinálni? Illetve mi lesz velem? — Igen.

— Hát ere nem is gondoltam. nem vagyok én még öreg, bírom a munkát, egészséges vagyok. Mi az az 50 év? Meg aztán miért járjon ezen az égen? Ha megöregszem, gondoskodik rólam a szövetkezet, nyugdíjat kapok, nem lesz gondom akkor semmire — mondja Gábor bácsi, és rágyújt egy cigarettára.

A legényember

— En is jól érzem magam — kapcsolódik a beszélgetésbe Bócsa Lajos. — Annak idején, 1959 tavaszán talán az első tíz között voltam, aki belépett a szövetkezetbe. Tizenegy holdamat vittem be.

— Nem bánta meg, nem sajnálta a 11 holdat? — De nem ám, mert most már nem 11 holdam van, hanem sokkal több, mert énem, illetve miénk az egész zalavári határ, azonkívül pénzem is lesz szépen, hiszen minden hónapban volt 45—50 munkaegetyem. Így hát nincs gondom semmire, de a többieknek sem itt Zalaváron. Mert jobb am a szövetkezet, mint az egyéni, akik féltek tőle, azok is megszertették.

— Mit csinál a tiszben? — En vagyok a zalavári csikós — mondja büszkén. — Van 34 sikóm, egyik szebb, mint a másik, sajnálhatja, hogy még nem látta. Olyan szeldek, hogy azt el sem hiszi ha bármelyiket szólítom, odajön hozzám.

— Öregek edesapám nyugdíjas a tiszben, kap havonta 250 forintot, na meg a háztájt, azt felosztják, bevetik nekí, sőt ha kell, meg is múvelik.

— Felesége? — Még nincs, nőten vagyok, de nem sokáig, mert meg szeretnék öltözni. Csak előbb még van más

tervem, és pedig a tavaszon építkezi fogok. Szeretnék egy szép házat, utána pedig egy Pannóniát, ha ez meglesz, akkor új házba hozom az asszonyt, szabad időben pedig bemotorozzuk majd a környéket, elmegyünk Egerszegre, Veszprémbe, Kanizsára.

— Van már feleség-jelölt? — Még nincs, mert nehéz ám választani a zalavári lányok között. Egyik szebb, mint a másik, — Estenként mit csinál?

A fúrás és a szemüveg

Diakkoromban volt egy tanárom, akat nem szeretünk. Hogy miért nem, az most nem is tartozik ide. Számtalanszor előfordult vele, hogy papaszemet feltolta a homlokára, aztán egyszer csak keresgetni kezdte. Az osztály kuncogott, persze csak befelé, látni komoly arcot öltöttünk és hallgattunk gomoosul.

Hagytuk, hogy keveséjlen idegesen; a világ minden kincseit sem árultuk volna el, hol a szemüveg. Hallgattunk, mert — mondom — nem szeretjük... zódott fel emlékezetemben a minap — két okból is — amikor egy hajdani iskolatársammal összetalálkoztam.

Először is azért, mert az említett tanár közös ismerősdig azért, mert... No, de várjunk egy kicsit.

Barátom Lehangeltem, pesszimista kedélyállapotban ut a felcettejé lett. Tudom róla, hogy korához ké-

szeltem, hogy keveséjlen idegesen; a világ minden kincseit sem árultuk volna el, hol a szemüveg. Hallgattunk, mert — mondom — nem szeretjük... zódott fel emlékezetemben a minap — két okból is — amikor egy hajdani iskolatársammal összetalálkoztam.

Először is azért, mert az említett tanár közös ismerősdig azért, mert... No, de várjunk egy kicsit.

Barátom Lehangeltem, pesszimista kedélyállapotban ut a felcettejé lett. Tudom róla, hogy korához ké-

szeltem, hogy keveséjlen idegesen; a világ minden kincseit sem árultuk volna el, hol a szemüveg. Hallgattunk, mert — mondom — nem szeretjük... zódott fel emlékezetemben a minap — két okból is — amikor egy hajdani iskolatársammal összetalálkoztam.

Először is azért, mert az említett tanár közös ismerősdig azért, mert... No, de várjunk egy kicsit.

Barátom Lehangeltem, pesszimista kedélyállapotban ut a felcettejé lett. Tudom róla, hogy korához ké-

szeltem, hogy keveséjlen idegesen; a világ minden kincseit sem árultuk volna el, hol a szemüveg. Hallgattunk, mert — mondom — nem szeretjük... zódott fel emlékezetemben a minap — két okból is — amikor egy hajdani iskolatársammal összetalálkoztam.

Először is azért, mert az említett tanár közös ismerősdig azért, mert... No, de várjunk egy kicsit.

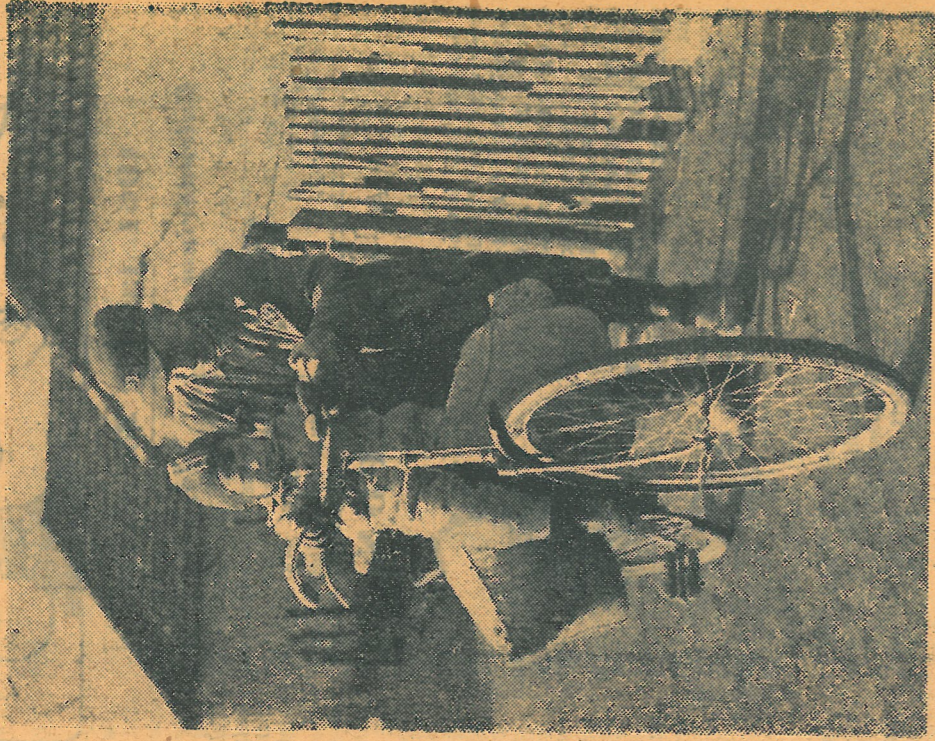
Barátom Lehangeltem, pesszimista kedélyállapotban ut a felcettejé lett. Tudom róla, hogy korához ké-

szeltem, hogy keveséjlen idegesen; a világ minden kincseit sem árultuk volna el, hol a szemüveg. Hallgattunk, mert — mondom — nem szeretjük... zódott fel emlékezetemben a minap — két okból is — amikor egy hajdani iskolatársammal összetalálkoztam.

Először is azért, mert az említett tanár közös ismerősdig azért, mert... No, de várjunk egy kicsit.

Barátom Lehangeltem, pesszimista kedélyállapotban ut a felcettejé lett. Tudom róla, hogy korához ké-

Hazafelé a malomból

Mit csináljon egy nagycsádi negypapa, ha a zsák meg egyszerre akarnak a kerékpáron utazni? (Fotó: Péterfay Endre)

Számok,

amelyek rontják az eredményeket

Ha meg akarunk győződni egy-egy üzem jó, vagy rossz munkájáról, nem kell más lenni, csak elővenni a statisztikai jelentést és mindenről hű képet kapunk.

A Várpalotai Szénbányászati Tröszt gazdasági mutatóit vizsgálva sok jó munka eredményét láthatjuk a statisztikai adatokban. Hogy mennyire jó munkát végeztek, az abból is kitűnik, hogy a legutóbbi műszaki tanácskozás alkalmával Martinkó elvtárs —

Human — bovin — galinaceus

— Az állattenyésztésben is küzdeni kell a tbc ellen —

NEMRÉGBEN foglalkoztunk a Napló hasábjain a törvényerejű rendelettel, amely előírja — és a szükséges feltételt is megteremtí annak — hogy hazánkban egy-két évtizeden belül felszámoljuk a valamikor súlyos népbetegségnek számító tuberkulózist. Van azonban ennek a kérdésnek egy másik oldala is, és pedig az, hogy az ember, szertenosenen körülmények találkozása esetén állatoktól is elkaphatja a tbc-t. Erről beszélgettünk dr. Szőke Dezsővel, Veszprém megye főállatorvosával.

A tuberkulózis baktériumának három változata van, a human, a bovin és a galinaceus, vagyis az ember, a szarvasmarha és a baromfi gumókórja. Az emberre elsősorban a human típus a veszélyes, de súlyos betegséget okozhat a szarvasmarhából kikérült baktérium fertőzése is. A baromfi tbc-t is megkaphatja az ember, azonban ez viszonylag ritka, és a betegség rendszerint enyhe lefolyású. Megyünkben olyan gyakori esetekről tudunk, amikor tejből származó baktérium betegített meg, elsősorban gyerekeket.

A fertőzésnek ez ellen a lehetősége ellen is harcolunk. A Földművelésügyi Minisztérium 1958-ban adott ki ezzel kapcsolatban rendeltet. Ennek hatására Veszprém megyében még tavalyelőtt, a nagyüzemi társas gazdaságok tömeges alakulása idején mintegy százezer szarvasmarhát vetettek alá úgynevezett tuberkulin próbának. Ez az eljárás kimutatja, ha a tehén fertőzött, ami viszont meg nem jelenti feltétlenül azt, hogy húsának vagy tejének fogyasztása fertőzést okoz. Erre jellemzősül mondjunk annyit, hogy bár az állomány nem elhanyagolható töredékét találták fertőzöttnek, az elmúlt esztendőben mindössze 56 esetben került sor arra, hogy tuberkulotikus teheneket kényszer-vágjanak, szükség esetén húsukat megsemmisítéssel. Erről ugyanis külön törvény intézkedik.

A SZARVASMARHÁK gumókórja kezdeti szakaszában elvileg gyógyítható, azonban rendszerint nem fizetődik ki. A szokásos eljárás az, hogy a

fertőzött egyedeket elküldönik, és lassanként kil-sejtetik az állományból. A Veszprém megyei állami gazdaságokban ez a munka már szépen halad előre. A termelőszövetkezeteknél gondot okoz, hogy egy-egy tisznek rendszerint csak egy marjója van, tehát nincs hova elkülöníteni a fertőzött — de nem feltétlenül fertőző — egyedeket. Most, hogy megindult megvénkben a tisz-ek egye-sülése, valóságilag ez a probléma is megoldódik. Járható út lenne az is, ha egyes tisz-ek összegyű-tenék a többiekétől az ilyen állatokat és kizárólag ezek lefejésével, megvizsgálásával foglalkoznának, tehát ők fertőzésmentes állatokat nem tarthatnák. Ez alapos szervező munka igényelne.

BIZONYOS, hogy a nagyüzemi gazdálkodás jobb lehetőséget teremt a szarvasmarha gumókór elleni küzdelemhez. A folyamatot azonban — szak-emberek véleménye szerint — gyorsítaná, ha kü-lönböség lenne a fertőzésmentes és fertőzött állományból származó tej felvásárlási ára között. Vagy az egyik emelésével, vagy a másik csökkentésével ugyanis közvetlenül érdekelte tennék a tisz-eket az elküldetésben, a fertőzésmentes állomány ki-alkításában.

Mindenesetre komolyan kell venni azt az orvosi tanácsot, hogy forralatlan tejet ne igyunk, és főleg ne adjunk gyermeknek. A baromfi gumókórja, mint már említettük, kevésbé veszélyes, és egyé-b-ként is a tojást, baromfihúst szinte kizárólag sütve, főtve fogyasztjuk, amikor is a baktériumok elpusz-tulnak.

Példák igazolják ma már a világon, hogy az állatokat tuberkulózis ellen eredményesen lehet küz-dezni. Néhány országban mint például Anglia, a Svójumiumió, Dánia, Norvégia gyakorlatilag isme-rteljenen ez a betegség. (Érdekes, hogy Svójum-ban rendkívül elterjedt.) Amennyiben az eddigienél is nagyobb figyelmet fordítunk a küzdelemre, a tbc-mentes állatállomány országos méretű kialakítása nálunk is elérhető.

tröszt igazgatója — bejelentette: utolsó félévi jó munkájuk eredményeként esélyesek a Minisztertanács és a SZOT vándorzászlójának elnyeré-sére. Annak ellenére, hogy egészé-ben jó eredményeket értek el, az előző félévben, mégis van olyan mutatójuk, ami nagyobb körültekintésre int a jövőt ille-tően. Az önköltségi tervezés viszonyít-va 3,08 forint/tonna megakart-lás mutatkozik a tröszt egészében, ami egyes üzemek átlagán jóval felüli eredményének köszönhető. Van azonban olyan üzem is, bár ez a tröszt legkisebb üzeme mint Bánta II, ahol

2,93 forinttal magasabb áron termelték a szenet a 'ervezett önköltségnél.

Ugyanannal az üzemnél 38,2 szá-zalékkal lépték túl az előírás-zaolt lösznormát. Aramfelfás-z-nálásuk is 33,3 százalékkal mag-a-sabb a tervezetnél. A tröszt bányáiban 34 110 perc esett ki a lerne-lésből az előző negyedévben üzemzavar miatt. Ezadó alatt 14 357 tonna szenet termelhet-tek volna.

Ebben az évben nagyobb gon-dot kell fordítani a munkajel-tszám stabilizálására is. Egy új dolgozó munkaruhával való fel-trösztnek. A múlt évben 2682 dol-gozózt vettek fel, ugyanakkor 2281 dolgozó hagyta el az üzemet. Ez azt jelenti, hogy majdnem ugyanannyi dolgozó hagyta el az üzemet, mint amennyi a tröszt összes létszáma.

A tröszt üzemeinek van törzs-gárdája, s ezt a gárdát kell egy-re bővíteni és megsziárdi-tani.

Az említett számok pontotlank a tröszt egyébként jó eredményein. Ebben az évben már az első hó-nappól kezdve nagy gondal kell figyelni a különböző gazdasági mutatók alakulását, ha azt akar-ják, hogy a következő félévben is elsők közé kerüljenek a számbá-nyászati trösztök országos vetse-nyében.